

U S N E S E N Í

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Milana Podhrázkého a soudců JUDr. Věry Šimůnkové a Olgy Stránské v právní věci **žalobkyně: A. C.**, Praha 8, zastoupené JUDr. Milošem Červinkou, advokátem se sídlem Haštalská 27, 110 00 Praha 1, proti **žalovanému: Městský úřad Mělník, odbor životního prostředí a zemědělství**, se sídlem Náměstí Míru č. 1, 276 01 Mělník, o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e o d m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobkyni **s e v r a c í** zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč. Zaplacený soudní poplatek bude žalobkyni vrácen z účtu Krajského soudu v Praze do třiceti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou doručenou dne 27. 11. 2012 Městskému soudu v Praze domáhá vydání rozhodnutí, kterým soud žalovanému uloží povinnost ve lhůtě 60 dnů od právní moci rozsudku rozhodnout o odstranění stavby vodního díla čistírny odpadních vod na pozemku parc. č. 1274/2, v k. ú. Liblice.

Městský soud v Praze usnesením ze dne 18. 12. 2012, čj. 6 A 183/2012-8, věc postoupil věcně a místně příslušnému Krajskému soudu v Praze.

Žalobkyně především uvádí, že dne 3. 7. 2012 doručila žalovanému tři podání označená jako „námitky proti stavebnímu řízení“, jejichž obsahem je tvrzení, že výše označená stavba je prováděna v rozporu se stavebním povolením, který vydal žalovaný svým rozhodnutím ze dne 24. 11. 2008, čj. 1476/ZP/08/LETO. Žalovaný dne 22. 8. 2012 námitky žalobkyně odmítl. Žalobkyně se proto dne 24. 8. 2012 obrátila na Krajský úřad Středočeského kraje (nadřízený orgán žalovaného), který se však námitkami věcně nezabýval a žalobkyni sdělil, že žalovanému uložil provést na předmětné stavbě dozor. Žalobkyně v návaznosti na to podáními ze dne 6. 9. 2012 a 10. 10. 2012 vyzvala žalovaného k zahájení řízení o odstranění předmětné stavby s tím, že doplnila, že takto měla být posouzena i její předchozí podání. Dne 23. 10. 2012 pak žalovaný žalobkyni vyrozuměl o provedené kontrole s tím, že stavba je prováděna v souladu se stavebním povolením. Žalobkyně dále v rámci podané žaloby zopakovala důvody, pro které má za to, že předmětná stavba je prováděna bez stavebního povolení (v rozporu s ním) a dodala, že čistírna odpadních vod bude žalobkyni, která je vlastníkem sousedních nemovitostí, negativně ovlivňovat. Současně vyslovila své podezření, zda v dané věci nedošlo k manipulaci se stavební

dokumentací, a proto v dané věci dne 16. 11. 2012 podala trestní oznámení na neznámého pachatele. Závěrem pak žalobkyně uvádí, že podle ustanovení § 129 odst. 3 zákona č. 182/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů, zahájí stavební úřad u stavby prováděné bez či v rozporu se stavebním povolením řízení o jejím odstranění. Žalovaný předmětné řízení nezahájil, ač je k tomu ze zákona povinen a nápravu nesjednal ani nadřízený správní orgán. Proto se žalobkyně podle § 79 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), domáhá toho, aby soud uložil žalovanému povinnost vydat rozhodnutí.

Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě toliko konstatoval, že ve věci bylo provedeno šetření, podle jehož závěru je daná stavba plně v souladu s pravomocnými rozhodnutími stavebního a speciálního stavebního úřadu a v souladu s platnou legislativou, a tudíž nebyl shledán rozpor. Po přezkoumání všech dostupných dokladů byly námitky žalobkyně shledány jako nepodložené.

Před samotným věcným projednáním žaloby soud přistoupil k hodnocení, zde je podaná žaloba přípustná a včasná, tedy věcně projednatelná, přičemž dospěl k závěru, že tomu tak není.

Ze správního spisu a z příloh žalobkyně soud zjistil následující relevantní skutečnosti:

Třemi samostatnými podáními ze dne 3. 7. 2012 označenými jako „námitka proti stavebnímu řízení“ se žalobkyně obrátila na žalovaného ve věci „stavebního řízení týkajícího se ČOV v obci Liblice“. Upozorňovala na to, že stavba nebyla zahájena do 2 let, jak je uvedeno ve stavebním povolení, ale byla zahájena až po čtyřech letech; stavebník nepožádal o prodloužení, stavební povolení mělo tudíž zaniknout. V další z námitek uvedla, že výstavba se provádí na jiném pozemku, než je uveden ve stavebním povolení. Konečně pak upozornila na rozpor spočívající v umístění stavby, které neodpovídá stavebnímu povolení, ve kterém je uvedena vzdálenost asi 400 m od zastavěné části, přičemž se staví v bezprostřední blízkosti obydlené části obce.

Dne 6. 8. 2012 se žalobkyně obrátila na Krajský úřad Středočeského kraje podáním označeným jako „Stížnost na nečinnost vodoprávního úřadu Mělník“, v němž uvedla, že podává „*stížnost ve věci porušení zákona 500/2004 Sb. § 71/3 tj. nedodržení zákonné lhůty pro vyřízení námitek proti stavebnímu řízení a provádění stavby podané 3. 7. 2012 a žádám urychlenou nápravu*“. Žádala dále „*urychlené vyřešení a vyjádření se k uvedeným námitkám*“ a „*zastavení stavby do vyřešení toho řízení a tohoto stavu, neboť z činnosti vodoprávního úřadu Mělník není patrné rychlé vyřízení*“.

Na shora uvedené námitky žalobkyně reagoval žalovaný odpovědí ze dne 22. 8. 2012, přičemž především uvedl, že se jedná o „*námítky, které již prakticky všechny byly vyřešeny v předchozích jednáních a správních řízeních*“. V návaznosti na to zaslala žalobkyně dne 24. 8. 2012 Krajskému úřadu Středočeského kraje podání označené jako „*námítky proti odpovědím vodoprávního úřadu Mělník a jejich přezkum*“, v rámci něhož žalobkyně sdělila krajskému úřadu své vyjádření k odpovědi na její námitky.

Krajský úřad Středočeského kraje na „*stížnost na nečinnost vodoprávního úřadu Mělník*“ reagoval přípisem ze dne 6. 9. 2012, čj. 127409/2012/KUSK, v němž mimo jiné konstatoval, že lhůty uvedené v § 71 odst. 3 správního řádu jsou lhůtami pro vydání rozhodnutí. Námitky proti stavebnímu řízení týkající se předmětné stavby pak nejsou návrhem na vydání správního rozhodnutí a vlastní řízení o vydání stavebního povolení již bylo ukončeno pravomocným

rozhodnutím (námitky proti pravomocně ukončenému stavebnímu řízení již nelze uplatňovat). Závěrem krajský úřad žalobkyni sdělil, že vyzve žalovaného k provedení vodoprávního dozoru na předmětné stavbě za účelem prověření, zda je stavba prováděna v souladu s vydaným stavebním povolením a schválenou projektovou dokumentací.

Dne 10. 9. 2012 a dne 10. 10. 2012 se žalobkyně obrátila na žalovaného podáními označenými jako „podnět na zahájení řízení o odstranění stavby dle ustanovení § 129 stavebního zákona“, mimo jiné v nich konstatovala, že na skutečnost, *„že stavba je prováděna na jiném místě, než které předpokládá stavební povolení, poukazovala již ve svém podání ze dne 3. 7. 2012. Toto bylo sice označeno jako námitka proti stavebnímu řízení, ale dle obsahu mělo být posouzeno jako podnět k zahájení řízení o odstranění stavby prováděné v rozporu se stavebním povolením.“*

Podáním ze dne 23. 10. 2012, čj. 1418/ZP/12/PAHR, pak žalovaný žalobkyni vyrozuměl o tom, že dospěl k závěru, podle něhož *„stavba vodního díla ČOV je plně v souladu s územním rozhodnutím čj. 992/2006 ze dne 28. 1. 2008, tak se stavebním povolením vodoprávního úřadu čj. 1476/ZP/08/LETO ze dne 24. 11. 2008. Stavba probíhá dle schválené projektové dokumentace, nebyly zjištěny žádné závady či porušení platné legislativy. (...) Není shledán rozpor s výše uvedenými rozhodnutími a nebyly shledány závady při realizaci stavby“*.

Krajský soud v Praze považuje za nutné předně ve vztahu k projednávané věci konstatovat, že soudní ochrana ve správním soudnictví zásadně nastupuje teprve poté, co jsou vyčerpány možnosti nápravy prostředky správního řízení (srov. § 5 s. ř. s.). To znamená, že účastník správního řízení musí vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Tato zásada se projevuje i v řízení na ochranu proti nečinnosti správního orgánu. Jak totiž plyne z ustanovení § 79 odst. 1 s. ř. s., domáhat se žalobou, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení, může *„ten, kdo bezvýsledně vyčerpal prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu.“* Vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti v rámci řízení u správního orgánu tedy představuje speciální podmínku řízení na ochranu proti nečinnosti správního orgánu.

Ochranu před nečinností správních orgánů ve správním řízení upravuje správní řád ve svém ustanovení § 80, podle něhož *„nevydá-li správní orgán rozhodnutí ve věci v zákonné lhůtě, nadřízený správní orgán učiní z moci úřední opatření proti nečinnosti, jakmile se o tom dozví“* (odst. 1), přičemž *„po uplynutí lhůt pro vydání rozhodnutí může žádost o uplatnění opatření proti nečinnosti podat účastník“* (odst. 3). Před podáním žaloby na ochranu proti nečinnosti správního orgánu by tedy účastník správního řízení měl využít prostředků, které mu k jeho ochraně poskytují samotné správní orgány, resp. příslušný procesní předpis o řízení před správními orgány.

Ze správního spisu, z příloh žalobkyně ani ze samotného textu žaloby a vyjádření žalovaného soud v projednávané věci neshledal, že by žalobkyně shora nastíněnou podmínku (vyčerpání prostředků na ochranu proti nečinnosti) naplnila. Je sice pravdou, že se v dané věci na příslušný krajský úřad obrátila, a to dokonce dvěma svými podáními (ze dne 6. 8. 2012 a 24. 8. 2012), která jsou výše reprodukována, ty však podle názoru zdejšího soudu nelze považovat za podněty na ochranu před nečinností žalovaného ve vztahu k řízení o odstranění předmětné stavby, jehož se týká podaná žaloba. K tomuto závěru je nutno dospět jak s přihlédnutím k obsahu těchto podání, tak i vzhledem k jejich označení, formě či použitým odkazům na právní

předpisy. Vztah mezi nečinností žalovaného ve vyřizování „námitek proti stavebnímu řízení“ a nečinností ve věci podnětu na zahájení řízení o odstranění stavby je toliko nepřímý; ostatně i z reakce krajského úřadu a z ostatních podání žalobkyně je zřejmé, že ani žádný z účastníků až do dne 6. 9. 2012, kdy žalobkyně podala první podnět na zahájení řízení o odstranění stavby, tato podání za takový podnět nepovažoval. Za těchto okolností tedy má Krajský soud v Praze za to, že podmínka vyčerpání prostředků k ochraně proti nečinnosti u správního orgánu ze strany žalobkyně nebyla splněna, a nezbývá tedy, než žalobu odmítnout za užití ustanovení § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s.

Nad rámec výše uvedeného soud dodává, že i kdyby byla podmínka vyčerpání prostředků ochrany proti nečinnosti ze strany žalobkyně splněna a soud by se její žalobou věcně zabýval, vyhovět by jí nemohl. Žalobkyně se totiž svými podněty domáhala zahájení řízení o odstranění stavby podle § 129 stavebního zákona, tedy řízení, které je zahajováno toliko z úřední povinnosti a nikoliv k návrhu (žádosti). Uvedený závěr je ostatně již potvrzen i judikaturou Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 30. 8. 2007, čj. 4 Ans 6/2006-162, www.nssoud.cz), podle něhož řízení o odstranění stavby postavené bez stavebního povolení či v rozporu s ním může zahájit pouze stavební úřad z moci úřední, nelze ho tedy zahájit návrhem fyzické nebo právnické osoby. Ten, kdo dal k zahájení takového řízení podnět, se tedy nemůže úspěšně domáhat žalobou na ochranu proti nečinnosti správního orgánu vydání rozhodnutí o odstranění stavby, pokud stavební úřad neshledal důvody pro zahájení takového řízení. Jak současně plyne z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 6. 2007, čj. 4 Ans 10/2006-59 (www.nssoud.cz), *„žalobou podle ust. § 79 a násl. s. ř. s. se nelze úspěšně domáhat ochrany v případě jakékoli pasivity správního orgánu, ale pouze v případech, kdy správní orgán má povinnost vydat ve správním řízení rozhodnutí ve věci samé nebo má povinnost vydat osvědčení, kdy je tedy žalobce nositelem veřejného subjektivního práva na vydání rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. Mezi případy, kdy správní orgán nemá povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé, patří i situace, kdy obdrží pouhý podnět k zahájení řízení, které nelze zahájit jinak než z úřední povinnosti.“*

O náhradě nákladů řízení pak rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 3 s. ř. s., podle něhož žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li žaloba odmítnuta.

Vzhledem k tomu, že návrh byl před zahájením prvního jednání odmítnut, postupoval soud současně podle ustanovení § 10 odst. 3 zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, podle něhož soud za těchto okolností vrátí z účtu soudu zaplacený poplatek. Žalobkyni se tedy vrací zaplacený soudní poplatek ve výši 2.000 Kč.

Poučení : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 29. července 2013

JUDr. Milan Podhrázký, v.r.
předseda senátu

Za správnost: Nešporová